

Erasmus+

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

University of Belgrade
Faculty of Law
JEAN MONNET CHAIR IN
EUROPEAN ENVIRONMENTAL LAW

Jean Monnet Chair in European Environmental Law

The European Commission Executive Agency for Education, Audiovisual and Culture (EACEA) selected for EU co-funding the application of the University of Belgrade Law Faculty for a *Jean Monnet Chair in European Environmental law*. Jean Monnet Chair holder is Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović. The project team includes Prof. Dr. Ivana Krstić and Prof. Dr. Bojana Čučković and two PhD candidates and teaching assistants from the University of Belgrade Faculty of Law Bojana Todorović, LL.M and Marija Vlajković, LL.M. The duration of the project is three academic years, starting from year 2019/2020.

The third of all regulations Serbia should transpose and implement in accordance with EU standards is related to environmental protection. In the transposition of environmental acquis a lot of legal standards will be introduced into national law, whose essence can be grasped by observing its development and application in the EU. The project is designed to ensure education and continuous training in the field of EU environmental law. It provides further training not only of bachelor, master and doctoral students in the field of EU environmental law and the practice of CJEU, but also the judges, lawyers, public servants (central, local and regional level) and high level of decision makers. The project provides teaching/lectures to students of other departments. The research and teaching within the project will also include the analysis of challenges in environmental law and EU emission trading system, climate change law, the influence that changes in administrative law have on environmental acquis and development of access negotiation process in chapter on environmental protection and climate change, changes of industrial policy, integration of sustainable development in national policy and law, legal aspects of circular economy, changes in other fields of law as a result of development of environmental law. Additional activities will also be performed: scientific conference, summer school and Webinars,

publication books, Reader of significant CJEU case law, roundtable debates, workshop, social media coverage. Syllabi, course summaries, developed materials will be freely accessible.

Жан Моне Катедра за европско еколошко право

У петак, 22. новембра 2019. године, у конференцијској сали Правног факултета је одржана свечаност којом је обележен почетка рада Жан Моне Катедре за европско еколошко право. На свечаности су представљени предавачи и теме које ће бити анализирани на Правној клиници за еколошко право, као првом у низу курсева организованих под окриљем Катедре.

На свечаности су говорили проф. др Зоран Мирковић, декан Правног факултета, Горан Триван, министар заштите животне средине, Андреа Орицио, амбасадор Мисије ОЕБС-а у Србији, Франсин Пикап, стална представница УНДП-а у Србији, Милан Мариновић, Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Оља Јовичић, генерални секретар Стручне службе Заштитника грађана. Модератор скупа је била проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић, носилац Жан Моне Катедре за европско еколошко право.

Проф. др Зоран Мирковић је уручио Захвалницу амбасадору Мисије ОЕБС-а у Србији за подршку у организовању и раду Правне клинике за еколошко право коју је до сада похађало пет генерација студената основних, мастер и докторских студија.

Правни факултет Универзитета у Београду је одлуком Европске комисије о Жан Моне активностима у оквиру ЕРАЗМУС+ програма добио Жан Моне Катедру за европско еколошко право (*Jean Monnet Chair in European Environmental Law*). Програм рада Жан Моне Катедра за европско еколошко право траје од 1. септембра 2019. године до 1. септембра 2022. године. У извођњу наставе и активности које се организују у форми семинара, округлих столова, летњих школа, обука за државне службенике, обука за судије и тужиоце и конференција учествују и асистенткиње нашег факултета Бојана Тодоровић и Марија Влајковић.

Жан Моне Катедра за европско еколошко право ће објединити предмете и курсеве који су до сада успешно развијани на нашем факултету како би се увођењем нових метода едукације и бољег повезивања програма омогућио даљи развој области еколошког права. Пројектом су планирани програми који ће омогућити едукацију не само студената основних, мастер и докторских студија у одласти еколошког права ЕУ и праксе Европског суда правде, већ и судија, адвоката, државних службеника.

Пројектом је предвиђено да се новине уводе у извођење наставе у оквиру 5 постојећих предмета (Еколошко право, Еколошко право и политика ЕУ, Правна клиника за еколошко право, Приступ правди у еколошким стварима, Заштита животне средине у управном поступку и управном спору), уз увођење 7 нових курсева (Изазови европског законодавства у примени система за трговину емисијама са ефектом стаклене баште, Промене управног поступка у циљу преношења еколошког *acquis*-а, Право климатских промена, Увод у еколошко право ЕУ, Утицај праксе ЕСП на промену еколошког права, Хармонизација права Србије са еколошким правом ЕУ, Системи обавештавања о еколошком праву ЕУ: извори и базе података). У програму је и нови курс за студенте

основних студија Право климатских промена, као изборни предмет на 4. години студија (летњи семестар).

On Friday, November 22, 2019, a ceremony was held in the conference hall of the Faculty of Law to mark the beginning of the work of the Jean Monnet Chair for European Environmental Law. At the ceremony, lecturers and topics that will be analyzed at the Legal Clinic for Environmental Law, as the first in a series of courses organized under the auspices of the Department, were presented.

The ceremony is opened by Prof. Dr. Zoran Mirković, Dean of the Faculty of Law, Goran Trivan, Minister of Environmental Protection, Andrea Orizio, Ambassador of the OSCE Mission to Serbia, Fransin Pickup, Permanent Representative of UNDP in Serbia, Milan Marinović, Commissioner for Information of Public Importance and Data Protection about personality, Olja Jovičić, Secretary General of the Expert Service of the Protector of Citizens. The moderator of the meeting was Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović, holder of the Jean Monnet Chair for European Environmental Law.

Prof. Dr. Zoran Mirković, presented a Certificate of Appreciation to the Ambassador of the OSCE Mission to Serbia for his support in the organization and operation of the Legal Clinic for Environmental Law, which has been attended by five generations of undergraduate, master's and doctoral students.

The Faculty of Law of the University of Belgrade was awarded the Jean Monnet Chair in European Environmental Law by the decision of the European Commission on Jean Monnet activities within the ERASMUS+ program. The work program of the Jean Monet Chair for European Environmental Law lasts from September 1, 2019 to September 1, 2022. Assistants of our faculty, Bojana Todorović and Marija Vlajković, participate in teaching and activities organized in the form of seminars, round tables, summer schools, training for civil servants, training for judges and prosecutors, and conferences.

The Jean Monet Chair for European Environmental Law will unite subjects and courses that have been successfully developed at our faculty so far in order to enable further development of the field of environmental law by introducing new methods of education and better linking of programs. The project plans programs that will enable the education not only of undergraduate, master's and doctoral students in the field of EU environmental law and the practice of the European Court of Justice, but also judges, lawyers, and civil servants.

The project envisages that the novel be introduced into teaching within 5 existing subjects (Environmental Law, Environmental Law and EU Policy, Legal Clinic for Environmental Law, Access to Justice in Environmental Matters, Environmental Protection in Administrative Procedures and Administrative Disputes), with the introduction 7 new courses (Challenges of European legislation in the implementation of the system for trading emissions with the greenhouse effect, Changes in the administrative procedure in order to transfer the environmental acquis, Law of climate change, Introduction to EU environmental law, Impact of ECJ practice on changes in environmental law, Harmonization of Serbian law with EU environmental law, Information systems on EU environmental law: sources and databases). The program also includes a new course for undergraduate students, Climate Change Law, as an elective course in the 4th year of study (summer semester).

Жан Моне Катедре за европско еколошко право представљена на Међународној научној конференцији *Environmental impact of illegal construction, poor planning and design IMPEDE 2019*

Проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић, председавајућа Жан Моне Катедром за европско еколошко право, је учествовала на Међународној научној конференцији *Environmental impact of illegal construction, poor planning and design IMPEDE 2019* која је одржана у Београду 10 – 11 октобра 2019. године. Конференцију је организовала Академија инжењерских наука. Том приликом је изложила рад *Recent Changes of Serbian Public Law and its Impact on Environmental Protection* и председавала сесијом на којој су изложени радови у којима су анализирана правна питања. На конференцији и током рада правне секције, представљен је рад Жан Моне Катедре за европско еколошко право.

Jean Monet Chair in European Environmental Law presented at the International Scientific Conference *Environmental impact of illegal construction, poor planning and design IMPEDE 2019*

Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović, Jean Monnet Chair in European Environmental Law, participated in the International Scientific Conference *Environmental impact of illegal construction, poor planning and design IMPEDE 2019*, which was held in Belgrade on October 10-11, 2019. The conference was organized by the Academy of Engineering Sciences. On that occasion, she presented the paper *Recent Changes of Serbian Public Law and its Impact on Environmental Protection* and presided over the session on legal issues in contemporary environmental law. At the conference and during the work of the legal section, the work of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law was presented.

Жан Моне Катедре за европско еколошко право представљена на обуци судија о примени еколошког права

Правосудна академија у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а је организовала први циклус основне обуке на тему Еколошко право. Обука се састоји из четири дела, а намењена је судијама и судијским помоћницима привредних судова, као и заменицима јавних тужилаца који поступају у овој материји. Током септембра и октобра, проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић је одржала низ предавања која су одржана у Нишу и Београду. Том приликом, представљен је рад Жан Моне Катедре за европско еколошко право.

Jean Monnet Chair of European Environmental Law presented at the training of judges on the application of environmental law

The Judicial Academy, in co-operation with the OSCE Mission, organized the first cycle of basic training on Environmental Law. The training consists of four parts, and is intended for judges and assistant judges of commercial courts, as well as deputy public prosecutors who act in this matter. During September and October, prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović held a series of lectures held in Nis and Belgrade. On that occasion, the work of the Jean Monnet Chair of European Environmental Law was presented.

Уводни састанак у Жан Моне активности одржан у Бриселу

Проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић је присуствовала уводном састанку о Жан Моне активностима и састанку поводом обележавања 30 годишњице активности у оквиру ЕРАЗМУС+ пројеката који су одржани 18. и 19. новембра 2020. године у Бриселу. Том приликом, проф. Дреновак-Ивановић је представила програм Жан Моне Катедре за европско еколошко право и указала на то како резултати рада Катедре могу допринети припреми и примени докумената који чине Европски зелени договор. На састанцима је успостављена сарадња са Жан Моне Модулом за еколошко право и право климатских промена Правног факултета *Comenius* Универзитета у Братислави и најавена сарадња са Жан Моне Катедром за енергетско право и политику Правног факултета Универзитета у Марибору.

Introductory meeting in Jean Monnet activities held in Brussels

Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović attended the introductory meeting on Jean Monnet activities and the meeting marking the 30th anniversary of activities within the ERAZMUS + projects that were held on 18 and 19 November 2020 in Brussels. On that occasion, Prof. Drenovak-Ivanović presented the Jean Monnet program of the Department of European Environmental Law and pointed out how the results of the Department's work can contribute to the preparation and implementation of the documents that make up the European Green Agreement. At the meetings, cooperation was established with the Jean Monnet Module for Environmental Law and Climate Change Law at the Comenius Faculty of Law, University of Bratislava, and cooperation with the Jean Monnet Department of Energy Law and Policy at the Faculty of Law, University of Maribor was announced.

Извештаји Жан Моне Катедре за европско еколошко право представљени у *European magazine: Cafèbabel.com*

Извештај Жан Моне Катедре за европско еколошко право о улози еколошке политике на процес проширења Европске уније представљен је у магазину *Cafèbabel.com*. Том приликом проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић, председавајућа Жан Моне Катедре, указала је на улогу коју промењена методологија за преговоре има на положај политика у области заштите животне средине и указала на закључке који произилазе из педесетогодишњег искуства процеса проширења. <https://cafebabel.com/en/article/can-eu-membership-convince-serbia-to-end-its-coal-addiction-5df8f559f723b30e379086b1/>

Reports and Reviews of Jean Monnet Chair in European Environmental Law presented in European magazine: Cafèbabel.com

The reports and reviews of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law on the role of environmental policy in the process of enlargement of the European Union was presented in the magazine Cafèbabel.com. On that occasion, Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović, Jean Monnet Chair, pointed out the role that the changed methodology for negotiations has on the position of politicians in the field of environmental protection and pointed out the conclusions derived from fifty years of experience in the enlargement process. <https://cafebabel.com/en/article/can-eu-membership-convince-serbia-to-end-its-coal-addiction-5df8f559f723b30e379086b1/>

***Acta Diurna* о пројекту Жан Моне Катедре за европско еколошко право у оквиру
ЕРАЗМУС+ програма**

Програм рада Жан Моне Катедре за европско еколошко право представљен је и у новембарском билтену Правног факултета Универзитета у Београду *Acta Diurna* <https://ius.bg.ac.rs/publikacije/broj-64-65-april-2019-oktobar-2019/>.

***Acta Diurna* on the Jean Monnet Chair in European Environmental Law project within the
ERASMUS+ program**

Program and activities of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law are presented in the November *Acta Diurna* newsletter of the Law Faculty of the University of Belgrade <https://ius.bg.ac.rs/publikacije/broj-64-65-april-2019-oktobar-2019/>.

Почетак предавања на Правној клиници за еколошко право

У петак, 22. новембра 2019. године, обележен је почетак предавања и активности у оквиру Правне клинике за еколошко право. Правна клиника за еколошко право је почела са радом октобра 2015. год. Новембра 2019. године, бележи почетак рада пете генерације. Радом Правне клинике за еколошко право руководи проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић. Као и претходних година, у школској 2019/2020. год. траје два семестра. Мисија ОЕБС-а у Србији је, као наставак успешне сарадње на развоју специјалистичких и мастер студија у области еколошког права, и ове године подржала рад Правне клинике за еколошко право. Настава и рад са студентима на проналажењу решења за постављене хипотетичке случајеве, одвија се у оквиру активности Жан Моне Катерде за европско еколошко право.

У првом семестру студенти имају интензиван интерактивни тренинг. Проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић је одржала предавања на теме Извори еколошког права у правном поретку Србије, Право на приступ еколошким информацијама, Укључивање јавности у доношење еколошких одлука, Посебности управног поступка у стварима од значаја за заштиту животне средине, Накнада штете у животној средини: постојећа решења и нацрт Закона о одговорности за штету у животној средини и Еколошко право Европске уније: Пракса Суда правде ЕУ. Данијела Синђелић, основни јавни тужилац у Обреновцу, је одржала предавање на тему Увиђај у еколошким стварима - опасан отпад. Бранислава Вучковић, заменик јавног тужиоца у Апелационом јавном тужилаштву у Новом Саду, је одржала предавање на тему Прикупљање доказа и вођење поступака у предметима са елементом заштите животне средине. Оља Јовичић, генерални секретар Стручне службе Заштитника грађана, је одржала предавање на тему Заштита права на здраву животну средину у пракси Заштитника грађана. Адвокат Сретен Ђорђевић је одржао предавања на теме Поступак процене утицаја на животну средину и издавање ИРПС дозвола и Грађанскоправна заштита права на здраву животну средину у судској пракси. Проф. др Милан Шкулић је одржао предавање на тему Систем еколошких деликата и врсте прекршајних санкција. Судија Сениша Важић је одржао предавање на тему Кривичноправна заштита права на здраву животну средину у судској пракси. Судија Милан Мариновић је одржао предавање о Прекршајима у области заштите животне средине. Проф.

др Бојана Чучковић је одржала предавање на тему Еколошка штета у међународном праву и заштита животне средине.

У складу са Споразумом о сарадњи Правног факултета, Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и Заштитника грађана, који је потписан марта 2016. године, студенти који похађају Правну клинику за еколошко право имају прилику да обаве студентску праксу у канцеларији Повереника и Заштитника грађана. Ове године се за обављање двонедељне праксе код Повереника пријавило 7 студената, а код Заштитника грађана 6 студената. Априла 2016. године потписан је и Споразум о сарадњи са Министарством за заштиту животне средине, где ове године праксу похађа 12 студената. Октобра 2017. године потписан је и Споразум о сарадњи са Прекршајним судом, где ове године праксу похађа 7 студената. У другом семестру студенти ће имати прилику и да раде са клијентима, које ће примати у просторијама Правног факултета према утврђеном распореду. Имајући у виду отворена питања примене Закона о бесплатној правној помоћи, предмети ће бити анализирани као хипотетички случајеви.

Маја 2019. године закључен је нови споразум између Правног факултет Универзитета у Београду и Програма Уједињених нација за развој (УНДП). На основу споразума, УНДП је подржао рад студената Правне клинике за еколошко право и мастер студија еколошко-правног под-модула током израде нацрта закона у области заштите животне средине. Имајући у виду поступак хармонизације права Србије са правом ЕУ у области еколошког права, и чињеницу да до краја транспозиционог периода (2021) треба усвојити више од 100 законска и подзаконска акта у овој области, као и недостатак административног капацитета Министарства заштите животне средине, пре свега правника који познају еколошко право ЕУ, студенти Правне клинике за еколошко право и мастер студија еколошко-правног под-модула у периоду мај 2019/децембар 2019. год., имали су прилику да под менторством проф. др Мирјане Дреновак-Ивановић учествују у припреми нацрта планираних Закона о процени утицаја на животну средину и пратећих подзаконских аката, анализирају правни оквир ЕУ који уређује кружну економију и степен хармонизованости нашег права, анализирају праксу Заштитника грађана у области заштите животне средине. У овим активностима је учествовало 25 студената. У оквиру сарадње са Програма Уједињених нација за развој, троје студената Правне клинике за еколошко право је у марту 2019. године боравило на Правном факултету Универзитета у Бечу где су били у прилици да размени искуство у раду са студентима Правне клинике за еколошко право Правног факултета Универзитета у Бечу, што се очекује и у наредној школској години. Током марта се очекује потписивање споразума о активностима у току 2020. године, у оквиру чега је планирано учешће 25 студената.

Априла 2020. године, закључен је нови споразум између Правног факултет Универзитета у Београду и Програма Уједињених нација за развој (УНДП). На основу споразума, УНДП је подржао рад студената Правне клинике за еколошко право и мастер студија еколошко-правног под-модула, који ће бити у прилици да припреме Нацрт Закона о заштити животне средине. Студенти ће бити у прилици и да учествују у припреми анализе Европског зеленог договора (*European Green Deal*), Извештаја о обавезама које произилазе за државе чланице ЕУ након усвајања сета стратешких докумената којима се разрађује Европски зелени договор, утицају који ће оне имати на еколошко право Србије. Анализом стратешких и појединачних аката усвојених у државама чланицама ЕУ, студенти ће бити у прилици и да узму учешће у припреми извештаја о примени Европског зеленог договора после 2035. године и укажу на то како државе чланице виде резултате примене начела

одрживог развоја и приступа који произилазе из кружне економије.

Правну клинику за еколошко право у школској 2019/2020. год. похађа 52 студената.

Информације о активностима Правне клинике за еколошко право се могу пронаћи на <http://wp2008.ius.bg.ac.rs/klinika04/>.

Opening of semester at the Legal Clinic for Environmental Law

Friday, November 22, 2019, marked the beginning of lectures and activities within the Legal Clinic for Environmental Law. The Legal Clinic for Environmental Law started operating in October 2015. November 2019 marks the beginning of the work of the fifth generation. The work of the Legal Clinic for Environmental Law is managed by Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović. In the 2019/2020 school year course is organized in two semesters. As a continuation of the successful cooperation in the development of specialist and master's studies in the field of environmental law, the OSCE Mission in Serbia supported the work of the Legal Clinic for Environmental Law in fall semester. Teaching and working with students on finding solutions for hypothetical cases takes place within the activities of Jean Monne Chair in European Environmental Law in spring semester.

In fall semester, students have intensive interactive training. Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović held lectures on the topics: Sources of environmental law in the legal system of Serbia, Right to access to environmental information, Involvement of the public in environmental decision-making, Peculiarities of the administrative procedure in matters of importance for environmental protection, Compensation for damage to the environment: existing decisions and draft of the Law on Environmental Liability and Environmental Law of the European Union: Practice of the Court of Justice of the EU. Danijela Sindelić, the public prosecutor, held a lecture on the topic of Investigation into environmental matters - hazardous waste. Branislava Vučković, deputy public prosecutor in the Appellate Public Prosecutor's Office in Novi Sad, held a lecture on the topic of gathering evidence and conducting proceedings in cases with an element of environmental protection. Olja Jovičić, Secretary General of the Expert Service of the Protector of Citizens, held a lecture on the topic of Protection of the right to a healthy environment in the practice of the Protector of Citizens. Prof. Milan Škulić, Ph.D., gave a lecture on the topic System of environmental offenses and types of misdemeanor sanctions. Judge Siniša Važić held a lecture on the topic of criminal law protection of the right to a healthy environment in judicial practice. Judge Milan Marinović gave a lecture on Violations in the field of environmental protection. Prof. Dr. Bojana Čučković, gave a lecture on Environmental Damage in International Law and Environmental Protection.

In accordance with the Agreement on Cooperation between the Faculty of Law, the Commissioner for Information of Public Importance and Protection of Personal Data and the Protector of Citizens, which was signed in March 2016, students who attend the Legal Clinic for Environmental Law have the opportunity to attend a student internship in the office of the Commissioner and Protector of Citizens. This year, 7 students applied for a two-week internship with the Commissioner, and 6 students with the Protector of Citizens. In April 2016, an agreement on cooperation with the Ministry of Environmental Protection was signed, where 12 students are attending the internship this year. In October 2017, an agreement on cooperation with the Misdemeanor Court was signed, where 7 students are attending practice this year. In the second semester, students will have the opportunity to work with clients. Bearing in mind the open

questions of the application of the Law on Free Legal Aid, the cases will be analyzed as hypothetical cases.

In May 2019, a new agreement was concluded between the Faculty of Law of the University of Belgrade and the United Nations Development Program (UNDP). On the basis of the agreement, UNDP supported the work of the students of the Legal Clinic for Environmental Law and the master's study of the environmental-legal sub-module during the drafting of laws in the field of environmental protection. Bearing in mind the process of harmonization of Serbian law with EU law in the area of environmental law, and the fact that by the end of the transposition period (2021) more than 100 legal and by-laws in this area should be adopted, as well as the lack of administrative capacity of the Ministry of Environmental Protection, first of all lawyers who know the environmental law of the EU, students of the Legal Clinic for Environmental Law and the master's study of the environmental-law sub-module in the period May 2019/December 2019, had the opportunity to, under the mentorship of Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović, participate in the preparation of the draft of the planned Law on Environmental Impact Assessment and accompanying by-laws, analyze the EU legal framework governing the circular economy and the degree of harmonization of our law, analyze the practice of the Protector of Citizens in the field of environmental protection. 25 students participated. As part of cooperation with the UNDP, three students of the Legal Clinic for Environmental Law visited the Faculty of Law of the University of Vienna in March 2019, where they had the opportunity to share their work experience with the students of the Legal Clinic for Environmental Law of the Faculty of Law University in Vienna.

Настава на Мастер студијама за еколошко право

30. октобра 2019. почела предавања из предмета Еколошко право. Током 30 часова наставе, студенти су у прилици да стекну продубљено знање и разумевања процеса настанка, развоја и промена у еколошком праву, изучавају појмове и принципе еколошког права, упознају се са међународним и домаћим изворима еколошког права, упознају се са правним актима Европске уније у области еколошког права и процесом хармонизације нашег права са правом Европске уније у области еколошког права, стекну опште знањ о еколошкој политици, развију способност за разумевање личне улоге појединца у даљем току развоја еколошког права. Посебна пажња посвећена је улози коју пракса Суда правде Европске уније има на развој еколошког *acquis*-а и даљи развој еколошког права и анализи предмета који имају кључну улогу за разумевање појединих института еколошко правне заштите.

Teaching at the Master's studies in environmental law

On October 30, 2019 began the master course Environmental Law. During the 30 hours of classes, students have the opportunity to gain in-depth knowledge and understanding of the process of creation, development and changes in environmental law, study concepts and principles of environmental law, become familiar with international and domestic sources of environmental law, become familiar with the legal acts of the European Union in the field of environmental law and through the process of harmonizing our law with the law of the European Union in the field of environmental law, acquire general knowledge about environmental policy, develop the ability to understand the personal role of the individual in the further development of environmental law. Special attention is paid to the role that the practice of the Court of Justice of the European Union has on the development of the environmental *acquis* and the further development of environmental

law and the analysis of cases that play a key role in the understanding of certain institutes of environmental legal protection.

Настава на Мастер студијама за еколошко право

5. децембра 2019. године почела су предавања из предмета Приступ правди у еколошким стварима у обиму од 15. часова наставе. Курс има за циљ стицање продубљеног знања и разумевања појма еколошке правде, појма и правне природе еколошке управне ствари и основних елемената приступа правди у еколошким стварима. Током курса студенти ће бити у прилици да се упознају са основним елементима приступа правди у еколошким стварима у материјалноправном и процесноправном домену управног деловања према стандардима формулисаним у оквиру Уједињених нација и Европске уније. Током курса биће анализирани упоредноправни модели приступа правди у еколошким стварима и указано на степен имплементације Архуске конвенције у Србији. Курс има за циљ упознавање студената са улогом јавности у доношењу еколошких одлука, правом јавности на приступ еколошким информацијама и правом на ефикасну правну заштиту у еколошким управним стварима. Посебна пажња се посвећује анализи праксе Суда правде Европске уније у којима се разматрају питања од значаја за хармонизацију права држава чланица са правом ЕУ у областима примене Архуске конвенције.

Teaching at the Master's studies in environmental law

On December 5, 2019, began master course Access to justice in environmental matters. The course, during 15 hours, aims to acquire in-depth knowledge and understanding of the concept of environmental justice, the concept and legal nature of environmental administrative matters and the basic elements of access to justice in environmental matters. During the course, students will have the opportunity to become familiar with the basic elements of access to justice in environmental matters in the substantive and procedural domain of administrative action according to the standards formulated within the United Nations and the European Union. During the course, comparative legal models of access to justice in environmental matters will be analyzed and the degree of implementation of the Aarhus Convention in Serbia will be pointed out. The course aims to acquaint students with the role of the public in environmental decision-making, the public's right to access environmental information and the right to effective legal protection in environmental administrative matters. Special attention is paid to the analysis of the practice of the Court of Justice of the European Union in which issues of importance for the harmonization of the law of the member states with the law of the EU in the areas of application of the Aarhus Convention are considered.

Семинар о институтима управног уговора и ЈПП

У оквиру Жан Моне Катедре за европско еколошко право у петак 6. марта и петак 14. марта одржана су предавања о два актуелним областима у којима се сусрећу управно и еколошко право.

На првом делу курса, студенти су се ближе упознали са институтом јавно-приватног партнерства (ЈПП), као специфичним инструментом сарадње јавног и приватног сектора. Посебан осврт дат је на примену пројекта ЈПП у области водоснабдевања и изазовима који су повезани са учешћем приватног сектора у овој области. Студенти су кроз радионицу имали прилику да размотре важећи законски оквир и предложе решења за његово унапређење, како би се широј јавности омогућило да учествује у доношењу одлука о реализацији оваквих пројеката, који су од несумњивог утицаја на квалитет живота грађана.

Други део курса био је посвећен еколошким и управно-правним проблемима у вези са изградњом мини-хидроелектрана у Србији. Након дискусије, и осврта на одлуку Врховног касационог суда у овој материји, студенти су имали прилику да решавају практичне случајеве и у улози органа управе, односно Управног суда, реше хипотетички случај и донесу одговарајућу одлуку.

Семинар је водила асистент Бојана Тодоровић. Полазници семинара су били студенти Правне клинике за еколошко право, Мастер студија за еколошко право и докторских студија, као и колеге из Министарства животне средине, Сталне конференције градова и

општина, Привредне коморе Србије, државни службеници, адвокатски и судијски приправници и представници еколошких удружења. Полазници су добили сертификате о похађању. Припремни материјал је доступан на: <https://prezi.com/qesigqokicbk/copy-of-upravni-ugovori-i-jpp/>.

Семинар за студенте докторских студија: Заштита права на здраву животну средину у управном поступку и управном спору

Проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић, одржала је предавања у оквиру предмета Заштита права на здраву животну средину у управном поступку и управном спору. Предавања су намењена студентима докторских студија (управноправна ужа научна област) Правног факултета Универзитета у Београду. Том приликом студенти су учествовали у дискусији о примени Архуске конвенције у домаћем и упоредном праву. Предавања су одржана 3, 10 и 17. децембра 2019. године.

An advanced course in the field of environmental protection for PhD students in Public law: Environmental protection in administrative procedure and administrative disputes

Within the framework of the present curriculum, during December 2019, Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović gave a series of speeches on Environmental protection in administrative procedure and administrative disputes. The course was offered as an advanced course in the field of environmental protection for PhD students in Public law. With the new methodology, students were able not only to attend the lectures but also to analyze and create case studies that evidence different possibilities for environmental protection in administrative procedures and administrative disputes and to compare them with the systems established in EU environmental law. At the end of course students were able to formulate the problem that had been the subject of scientific and analytical research, define and conduct research, and to present the results of the research in various scientific forms on different models of environmental protection in administrative procedures and administrative disputes. The new methodology, using case studies to compare approaches in national and EU law was presented at tutorials available on Moodle.

Seminar on Changes in administrative law and environmental *acquis*

As part of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law, on Friday March 6 and Friday March 14, a seminar on two current areas where administrative and environmental law meet was organized.

In the first part of the course, students had an opportunity to learn more on the public-private partnership (PPP) institute, as a specific instrument of cooperation between the public and private sectors. A special review is given to the implementation of PPP projects in the field of water supply and the challenges associated with the participation of the private sector in this field. Through the workshop, students had the opportunity to review the current legal framework and propose

solutions for its improvement, in order to enable the general public to participate in decision-making on the implementation of such projects, which undoubtedly have an impact on the quality of life of citizens.

The second part of the course was devoted to environmental and administrative-legal problems related to the construction of mini-hydroelectric power plants in Serbia. After the discussion, and a review of the decision of the Supreme Court of Cassation in this matter, the students had the opportunity to solve practical cases and in the role of the administrative body, that is, the Administrative Court, solve a hypothetical case and make an appropriate decision.

Assistant Bojana Todorović led the seminar. The participants of the seminar were students of the Legal Clinic for Environmental Law, Masters in Environmental Law and doctoral studies, as well as colleagues from the Ministry of the Environment, the Standing Conference of Cities and Municipalities, the Chamber of Commerce of Serbia, civil servants, legal and judicial interns and representatives of environmental associations. Attendees received certificates of attendance. The preparatory material is available at: <https://prezi.com/qesigqokicbk/copy-of-upravni-ugovori-i-jpp/>.

Састанак тима Жан Моне Катедре за европско еколошко право

У петак, 27. децембра 2019. године, организован је састанак тима Жан Моне Катедре за европско еколошко право коме су присуствовале проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић, асистент Марија Влајковић и асистент Бојана Тодоровић. На састанку је анализиран квалитет рада и предавања која су одржана у првом семестру у оквиру Жан Моне Катедре. На састанку су анализирани и резултати студентских евалуација о квалитету извођења наставе. Оцењено је да су сва предавања одржана у складу са планом рада Жан Моне Катедре за европско еколошко право а да су курсеви оцењени просечним оценама од 4.9 до 5.0. Резултату рада и евалуација су представљени проф. др Зорану Мирковићу, декану Правног факултета Универзитета у Београду и достављени одсеку за међународну сарадњу Универзитета у Београду.

Meeting of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law team

On Friday, December 27, 2019, a meeting of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law team was organized. It was attended by Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović, teaching assistant Marija Vlajković, LL.M. and teaching assistant Bojana Todorović, LL.M. Team members analyzed the quality of activities and lectures held in the first semester within the Jean Monnet Chair. Results of student evaluations on the quality of teaching were analyzed. It was assessed that all lectures were held in accordance with the work plan of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law and that the courses were rated with average grades from 4.9 to 5.0. The result of the work and the evaluation were presented to Prof. Dr. Zoran Mirković, Dean of the Faculty of Law of the University of Belgrade and delivered to the International Cooperation Department of the University of Belgrade.

Семинар о методологији израде Закона и подзаконских аката и припреми стратешких докумената

За студенте Правне клинике за еколошко право током јануара 2020. године, одржана су предавања о методологији израде Закона и подзаконских аката, као и о припреми стратешких докумената. Предавањима су присуствовали и студенти мастер стидудија јавноправног модула, еколошкоправног под-модула, као и адвокатски приправници.

Seminar on the methodology of drafting the Law and by-laws and the preparation of strategic documents

Students of the Legal Clinic for Environmental Law, master course in environmental law and legal trainees had an opportunity to attend a seminar on methodology of drafting the Law and by-laws and the preparation of strategic documents during January 2020. After an introduction speech had provided by Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović, Bojana Todorović, a teaching assistant, presented case studies.

Настава из предмета Еколошко право и стручна група

У понедељак, 24. фебруара 2020. године почела су предавања из предмета Еколошко право. Студенти треће године који слушају предмет еколошко право имају прилику да:

- се упознају са процесом настанка, развоја и промене у еколошког права
- изучавају основне појмове и принципе еколошког права
- се упознају са међународним и националним изворима еколошког права, правним актима Европске уније у области еколошког права
- се упознају са основама еколошког права ЕУ и праксом Европског суда правде
- се упознају са процесом хармонизације нашег права са правом Европске уније у области еколошког права
- стекну општег знања о еколошкој политици
- развију способност коришћења међународних аката у области еколошког права
- развију еколошку свест и способност за разумевање личне улоге појединца у заштити животне средине.

Студенти су у прилици да похађају и стручну групу из еколошког права. Након сваког часа предавања, следи стручна група на којој студенти учествују у решавању хипотетичког случаја који је заснован на правним питањима о којима се дискутује на часовима наставе.

У оквиру Жан Моне Катедре за европско еколошко право израђен је *Reader* за стручну групу из еколошког права и *Reader* са анализом најважнији случајева у пракси Суда правде Европске уније. Часови предавања се одржавају понедељком у термину 13.30h-15.00h у слушаоници 425, а часови стручне групе четвртком у термину 13.30h-15.00h у слушаоници 333.

Beginning of the course Environmental law (bachelor studies)

The course Environmental Law for student of bachelor studies began on Monday, February 24, 2020. Third-year students studying environmental law have the opportunity to:

- become familiar with the process of creation, development and changes in environmental law
- study the basic terms and principles of environmental law
- become familiar with international and national sources of environmental law, legal acts of the European Union in the field of environmental law
- become familiar with the basics of EU environmental law and the practice of the European Court of Justice
- become familiar with the process of harmonization of our law with the law of the European Union in the field of environmental law
- acquire general knowledge about environmental policy
- develop the ability to use international acts in the field of environmental law
- develop environmental awareness and the ability to understand the individual's personal role in environmental protection.

Environmental law (third year bachelor studies) 38 teaching hours course subjects:

1. Development of environmental and EU environmental policy and law
2. The process of harmonization of national legislation with EU environmental law
3. Transposition and implementation of environmental *acquis*
4. Sources of environmental law and EU environmental law
5. Methodology of research and use of CJEU case law
6. Principals in environmental law and EU environmental law
7. Environmental impact assessment in national law and environmental *acquis* (analysis of case law and review of legal acts on renewable energy – e.g. hydropower plants, windfarms, solar energy farms)
8. Strategic Environmental impact assessment in national law and environmental *acquis* (analysis of case law)
9. The Industrial Emission Directive and its influence on IPPC in national law
10. Implementation of Aarhus convention in national law and environmental *acquis* (analysis of case law)
11. The Ecolabel regulation in national law and environmental *acquis*
12. The Eco-audit regulation in national law and environmental *acquis*
13. Environmental Liability Directive and its influence on changes in national law: Discussion on National Draft Law on environmental liability and analysis of case law
14. Essential issues of climate change law
15. Legal aspects of circular economy and sustainable development

The course combines classical teaching with an interactive discussion of real-life cases and/or hypothetical cases. Students are required to read designated materials prior to the lecture, in order to be able to take part in discussions.

Students have an opportunity to attend a study group in environmental law. After each lecture, there is a study group where students participate in solving a hypothetical case based on the legal issues discussed in class.

As part of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law, a Reader was created for the students of environmental law course. Reader with an analysis of the most important cases in the practice of the Court of Justice of the European Union was also prepared for the students of environmental law course. Lectures are held on Mondays from 1:30 p.m. to 3:00 p.m. in lecture room 425, and study group classes are held on Thursdays from 1:30 p.m. to 3:00 p.m. in lecture room 333.

University of Belgrade
Faculty of Law
JEAN MONNET CHAIR IN
EUROPEAN ENVIRONMENTAL LAW

Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu
Jean Monnet Katedra za evropsko ekološko pravo

Ekološko pravo - stručna grupa

Prof. dr Mirjana Drenovak – Ivanović, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, *Jean Monnet*
Chair in European Environmental Law

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Правна клиника за еколошко право

Рад Правне клинике за еколошко право је настављен и у другом семестру. На уводним часовима у овом семестру, који су одржани у петак, 21. фебруара, студенти су упознати са радом у овом семестру и хипотетичким случајевима који ће бити део финалне обуке. Студенти ће бити у прилици и да исте случајеве решавају применом нашег права и применом еколошког права ЕУ, након чега ће уследити дискусија о добијеним решењима. Часови се одржавају петком у термину 17.10h-18.45h слушаоници 236.

The Legal clinic for environmental law

The work of the Legal Clinic for Environmental Law continued in the second semester. At the introductory classes in this semester, which were held on Friday, February 21, students were

introduced to the work in this semester and the hypothetical cases that would be part of the final training. Classes are held on Fridays from 5:10 p.m. to 6:45 p.m. in classroom 236.

The Legal clinic for environmental law is the single active legal clinic in Serbia dealing with this domain. During the Jean Monnet Chair program, students are trained to exercise national environmental law harmonized with environmental *acquis*, to understand, follow and analyse CJEU case law (as there are lot of issues where environmental *acquis* is transposed but in Serbian practice there are no cases where it is implemented.), to create and maintain data base of the most significant CJEU case law, to acquire knowledge on Serbian case law and to draft legal acts based on the EU best practice.

During the second semester students will work with clients, provide legal aid and draft legal acts. Prof. Dr. Drenovak-Ivanović mentors that activities.

The course on Legal clinic for environmental law (final year of bachelor studies and master students) 20 teaching hours covers following issues:

1. Lessons learned from development of environmental and EU environmental policy and law
2. Transposition and implementation of environmental *acquis*
3. Methodology of CJEU case law research
4. How to use CJEU case law
5. Drafting national legal acts and environmental *acquis*
6. Principles of EU environmental policy and their implementation in national law
7. The subsidiarity principle and the principle of proportionality (analyses of CJEU and national case law)
8. The integration principle (analyses of CJEU and national case law)
9. Protecting of Man and Environment (analyses of CJEU and national case law)
10. A high level of environmental protection (comparing to US law)
11. Precautionary principle (analyses of CJEU and national case law)
12. The prevention of pollution control (analyses of CJEU and national case law)
13. The polluter pays principle (analyses of CJEU and national case law)
14. Aarhus convention in national and EU law
15. Access to environmental information (analyses of CJEU and national case law)
16. Public participation in environmental decision-making (analyses of CJEU and national case law)
17. Access to justice in environmental matters (analyses of CJEU and national case law)

Настава из предмета Право климатских промена

У летњем семестру школске 2019/2020. године, студенти четврте године основних студија, су били у прилици да похађају нови курс на Правном факултету Универзитета у Београду Право климатских промена. У оквиру предмета, студенти су били у прилици да чују и прате (*Webex, Moodle*) предавања на теме: Појам права климатских промена, Преговори о конвенцијама, споразумима, декларацијама и протоколима о климатским променама, Положај права климатских промена у праву Европске уније, Право климатски промена и друге гране права, Начела права климатских промена, Извори права климатских промена у праву Србије, Нацрт Закона о климатским променама, Материјалноправна и процесноправна основа заштите права појединаца од повреда које настају као последице климатских промена, Новине у приступу правној заштити због повреда проузрокованих климатским променама у упоредном праву, Надлежност за примену мера ублажавања климатских промена и мера прилагођавања климатским променама, Стратешка процена утицаја на животну средину и климатске промене, Процена утицаја на животну средину и климатске промене, Издавање интегрисане дозволе и климатске промене, Право на приступ информацијама о климатским променама, Појам и правна природа информације о климатским променама, Информације о мерама прилагођавања климатским променама и о мерама ублажавања климатских промена, Право на приступ информацијама о климатским променама и обавезе органа јавне власти, Улога Заштитника грађана у развоју права

климатских промена, Пракса Европског суда правде у предметима од значаја за примену управних мера ублажавања климатских промена и насталих последица, Повреде основних људских права као последица климатских промена, Активна легитимација за покретање поступака због повреде права као последице климатских промена. Студенти су се упознали и са водећим случајевима у области права климатских промена у оквиру чега су анализирали правна питања изнета у Народној тужби поводом последица климатских промена (*People's climate case Armando Ferrão Carvalho and others v. the European Parliament the Council*, T-330/18) и њихов утицај на развој еколошког *acquis*-а и права климатских промена, правна питања отворена у предметима *Urgenda* (Rechtbank Den Haag, 24-06-2015, C/09/456689 / HA ZA 13-1396) и *Juliana* (*Juliana v. US*, 2015, No. 18/36082, 9th Cir.: *Action by young plaintiffs asserting that the federal government violated their constitutional rights by causing dangerous carbon dioxide concentrations*) и њихов утицај на развој права климатских промена. Предавања је изводила проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић, која је за студенте приредила и *Reader: Право климатских промена са детаљном анализом актуелних случајева из упоредне праксе*. У оквиру курса је изведена и едукација о системима за трговину емисијама гасова с ефектом стаклене баште на међународном и на нивоу Европске уније као мера ублажавања климатских промена. Проф. др Ивана Крстић је одржала предавање о правном статусу еколошких избеглица, а проф. др Бојана Чучковић о одговорности државе за штету проузроковану климатским променама.

The new course on Climate Change Law

In summer semester 2019/2020 the new course on Climate Change Law is offered as an optional course to students of Bachelor study at the 4th year. The course is organized to develop knowledge in climate change law and policy and to stimulate teaching and research in this field. The course focus is on key elements of the development of EU environmental law that have contributed to the transposition and implementation of the principles of climate change law. The aim of the course is to determine the competences of EU and Member States in process of negotiation of binding international agreements on climate change and to identify to what extent Member States influence the development of the EU climate change law. Furthermore, the case law of the CJEU relevant for the application of administrative measures preventing climate change and mitigating its consequences will be analyzed. Bearing in mind that the crucial point in creating legal framework to fight against climate change is to define whether and how the climate change effects can be qualified as human rights violations in a strict legal sense during the course decisions of European Court of Human Rights, Inter-American Commission for Human Rights and African Commission on Human and Peoples' Rights that qualified those effects as a violations of human rights and recognize legal principles relating to climate change will be analyzed.

Within the course, students had the opportunity to attend (Webex, Moodle) lectures on the following topics: The concept of climate change law, Negotiations on conventions, agreements, declarations and protocols on climate change, The position of climate change law in European Union, Relations between Climate change law and other fields of law, Principles of climate change law, Sources of climate change law in Serbian, Draft Law on Climate Change, Substantive and procedural legal basis for the protection of the rights of individuals from injuries arising as a result of climate change, News in access to legal protection due to injuries caused by climate change in comparative law, Jurisdiction for the implementation of climate change mitigation measures and climate change adaptation measures, Strategic assessment of the impact on the

environment and climate change, Environmental impact assessment and climate change, Issuance of an integrated permit and climate change, Right to access information on climate change, The right to access information on climate change and obligations of public authorities, The role of the Protector of Citizens in the development of climate change law, Practice of the European Court of Justice in cases from importance for the implementation of administrative measures to mitigate climate change and its consequences, Violations of basic human rights as a consequence of climate change, Active legitimation in climate litigations. The students were also introduced to the leading cases in the field of climate change law, within which they analyzed the legal issues presented in the People's climate case regarding the consequences of climate change (People's climate case Armando Ferrão Carvalho and others v. the European Parliament the Council, T-330/18) and their influence on the development of the environmental acquis and climate change rights, legal issues opened in the cases Urgenda (Rechtbank Den Haag, 24-06-2015, C/09/456689 / HA ZA 13-1396) and Juliana (Juliana v. US, 2015, No. 18/36082, 9th Cir.: Action by young plaintiffs asserting that the federal government violated their constitutional rights by causing dangerous carbon dioxide concentrations) and their impact on the development of climate change law. Lectures were given by prof. Mirjana Drenovak-Ivanović, Ph.D., who also prepared a Reader for students: The Climate Change Law with a detailed analysis of current cases in comparative law and jurisprudence. As part of the course, a seminar on Challenges in EU environmental law and EU emission trading system was organized. Prof. Dr. Ivana Krstić held a lecture on the legal status of environmental refugees, and Prof. Dr. Bojana Čučković on the state's responsibility for damage caused by climate change.

University of Belgrade
Faculty of Law
JEAN MONNET CHAIR IN
EUROPEAN ENVIRONMENTAL LAW

Жан Моне Катедра за европско еколошко право

Право климатских промена - *Climate Change Law*

READER за школску 2019/2020. годину

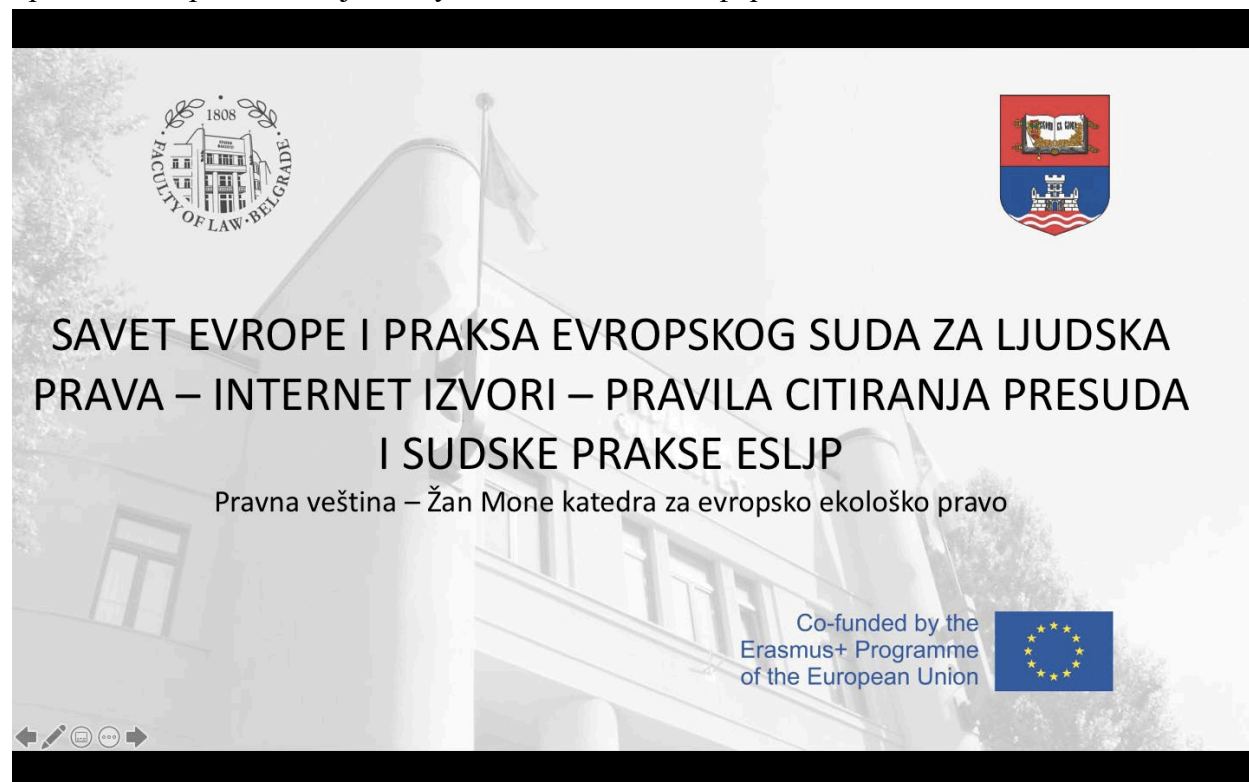

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Одржана едукација студената Правне информатике о проналажењу извора и база података примарног и секундарног еколошког права ЕУ и праксе Европског суда правде и ЕСЉП

Студенти који похађају предавања из Правне информатике - вештине су у зимском семестру 2019/2020. године били у прилици да похађају предавања и прођу обуку о

проналажењу извора и база података примарног и секундарног еколошког права ЕУ. Студенти су имали и практичну обуку која се односи на проналажење предмета од значаја за еколошко право и право климатских промена у базама праксе Европског суда правде и Европског суда за људска права. Часовима практичног рада, које је водила асистент Марија Влајковић, присуствовали су и судијски и адвокатски приправници. Материјал са предавања и радионица је доступан на *Moodle* платформи.

Lectures on European Union information on environmental law: sources and databases

As a part of course Legal informatics (4th year of Bachelor studies), in summer semester 2019/2020 students had an opportunity to attend the new course on access to environmental law and policy sources and databases. The practical work classes, led by assistant Marija Vlajković, were also attended by judges and attorney trainees. Material from lectures and workshops is available on the Moodle platform.

The aim of the course is to introduce participants with the basic knowledge and skills, which are needed to gather information about the EU law, EU environmental law and policy (Official Journal of the European Union, Eur-Lex and practice of the CJEU etc.). Lectures within the course will be accompanied by practical demonstrations and exercises. First part of the course would be introduction of general knowledge about EU database search and the second part would be devoted to practical environmental law and policy database search. Each participant would get the opportunity to do a practical database search.

During 13 teaching hours, a following topics were intridused: Sources of EU legal document on the Internet - legislation; Sources of legal document on the Internet – case law; Sources of legal document on the Internet – Offical Gazzette; Primary sources in environmental law; Secondary sources in environmental law - Legal journals, comments of case law, books; Database of legal data relevant for the environmental law; Digitalized official records relevant for the environmental law.

The course increased of the general knowledge about EU and EU legislation. After the completion, participants were able to find the EU documents relevant for the EU law and EU environmental policy and law. They were able to understand the function and characteristic of the main legal and other databases and to conduct successful basic search of those databases.

Настава на Мастер студијама за еколошко право

14. априла 2020. почела предавања из Еколошког права и еколошке политике ЕУ. Ове године предавања се изводе помоћу *Moodle* система за извођење наставе и *Cisco Webex* система за колаборацију. Курс има за циљ упознавање студената са комплексном материјом еколошког права и еколошке политике Европске уније у области заштите животне средине. Током курса биће представљени општи оквири политике ЕУ у области заштите животне средине и указано на развој политике ЕУ у области заштите животне средине, циљеве и начела политике ЕУ у области заштите животне средине, надлежност ЕУ у области заштите животне средине, Институције ЕУ надлежне за креирање и спровођење политике и права животне средине, акционе програме ЕУ у области животне средине, као и на тематске стратегије и стратегије одрживог развоја. Курс има за циљ стицање продубљеног знања о изворима еколошког права ЕУ. У том смислу, курс има за предмет анализу примарних и секундарних извора еколошког права ЕУ, хоризонталног законодавства, прописа ЕУ у области нуклеарне безбедности и управљања радиоактивним отпадом, прописа ЕУ у области управљања водама, прописа ЕУ у области атмосферског загађења, прописа ЕУ у области управљања буком, прописа ЕУ у области управљања хемикалијама, прописа Еу у области индустријског загађења и управљања ризицима, прописа ЕУ у области генетички модификованих организама, прописа ЕУ у области дивље флоре и фауне и прописа ЕУ у области управљања отпадом. Полазници овогодишњег курса су студенти мастер студија за еколошко право. Курс похађа и троје колега из Министарства заштите животне средине, ангажованих који су чланови Радне групе за вођење преговора о Поглављу животна средина и климатске промене, 2 представника локалних самоуправа, троје адвокатских приправника.

Master course on EU environmental law and policy

The Master course in EU environmental law and policy started on April 14, 2020. This year, lectures are conducted using the Moodle system for teaching and the Cisco Webex system for collaboration. The course is an advanced EU law course attended by the students of the 2nd semester of Master study (Master in environmental law). The course was also attended by three colleagues from the Ministry of Environmental Protection, members of the Working Group for conducting negotiations on the Environment and Climate Change Chapter, 2 representatives of local self-governments, and three legal trainees. The course aims to acquaint students with the complex matter of environmental law and environmental policy of the European Union in the field of environmental protection. During the course, the studens had an opportunity to analyse the general framework of the EU law and policy, the goals and principles of the EU policy in the field

of environmental protection, the competence of the EU in the field of environmental protection, the EU Institutions responsible for creating and implementation of environmental policy and law, EU environmental action programs, as well as thematic strategies and sustainable development strategies. Students acquired in-depth knowledge of the sources of EU environmental law. In this sense, the subject of the course was the analysis of primary and secondary sources of EU environmental law, horizontal legislation, EU regulations in the field of nuclear safety and radioactive waste management, EU regulations in the field of water management, EU regulations in the field of atmospheric pollution, EU regulations in the field of management noise, EU regulations in the field of chemicals management, EU regulations in the field of industrial pollution and risk management, EU regulations in the field of genetically modified organisms, EU regulations in the field of wild flora and fauna and EU regulations in the field of waste management.

Састанак тима Жан Моне Катедре за европско еколошко право

У понедељак, 1. јуна 2020. године, организован је састанак тима Жан Моне Катедре за европско еколошко право коме су присуствовале проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић, асистент Марија Влајковић и асистент Бојана Тодоровић. На састанку је анализиран квалитет рада и предавања која су одржана у првом семестру у оквиру Жан Моне Катедре. На састанку су анализирани и резултати студентских евалуација о квалитету извођења наставе. Оцењено је да су сва предавања одржана у складу са планом рада Жан Моне Катедре за европско еколошко право, а да су курсеви оцењени просечним оценама од 4.7 до 5.0. Резултату рада и евалуација су представљени проф. др Зорану Мирковићу, декану Правног факултета Универзитета у Београду и достављени одсеку за међународну сарадњу Универзитета у Београду.

Meeting of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law team

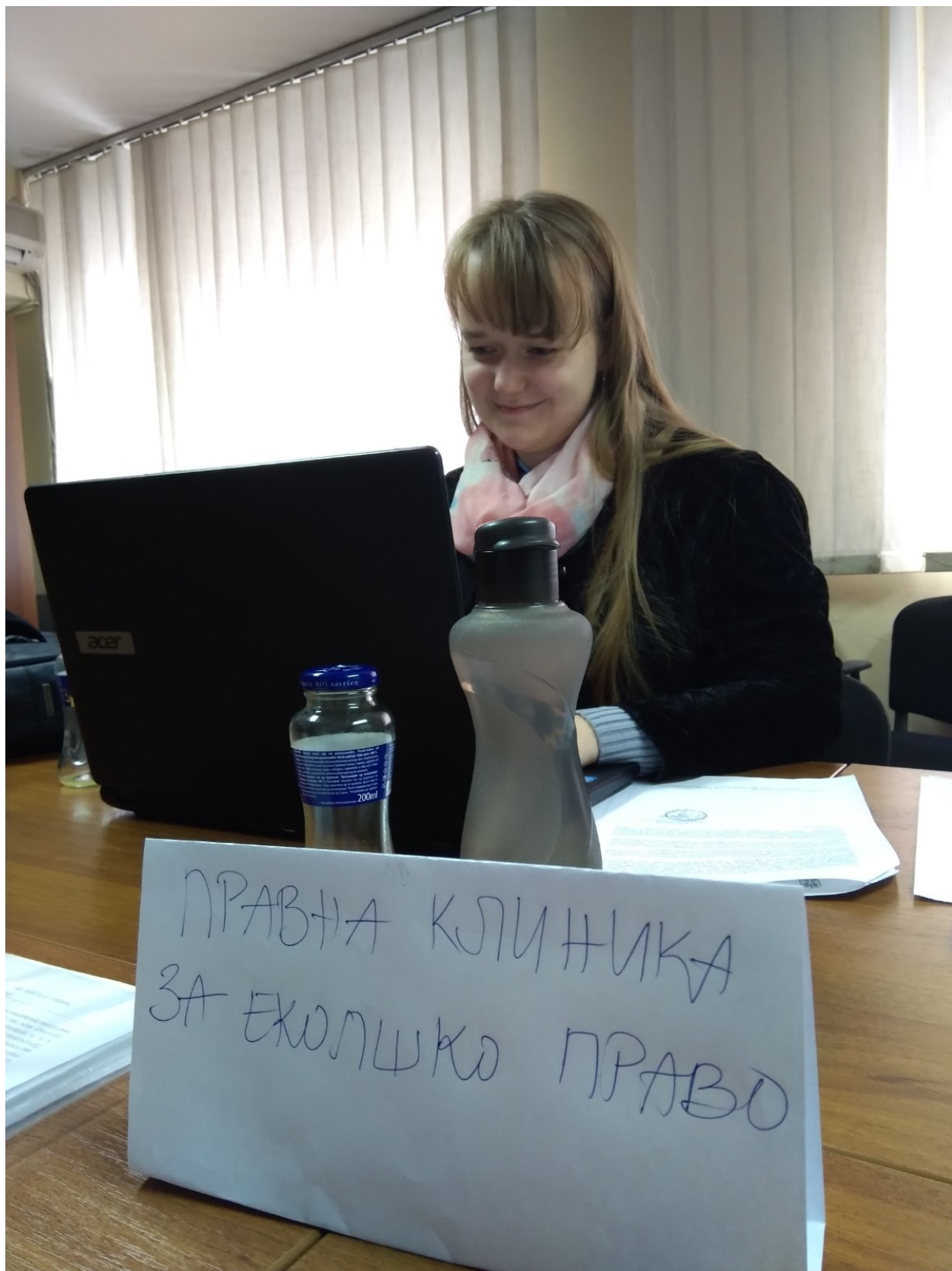
On Monday, June 1, 2020, a meeting of the Jean Monnet Chair in European Environmental Law team was organized, which was attended by prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović, assistant Marija Vlajković and assistant Bojana Todorović. The meeting analyzed the quality of work and lectures held in the first semester within the Jean Monnet Chair. At the meeting, the results of student evaluations on the quality of teaching were analyzed. It was assessed that all lectures were held in accordance with the work plan of the Jean Monnet Chair for European Environmental Law, and that the courses were rated with average grades from 4.7 to 5.0. The result of the work and the evaluation were presented to prof. Dr. Zoran Mirković, Dean of the Faculty of Law, University of Belgrade, and delivered to the International Cooperation Department of the University of Belgrade.

Пракса за студенте који похађају предмете у области заштите животне средине и климатских промена

У складу са Споразумом о сарадњи Правног факултета, Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, Заштитника грађана, Министарства заштите животне средине и Прекршајног суда, студенти који похађају Правну клинику за еколошко право и мастер студије еколошко правног подмодула имали су прилику да обаве студентску праксу у канцеларији Повереника, Заштитника грађана, Министарству животне средине и Прекршајном суду. Ове године се за обављање двонедељне праксе код Повереника пријавило 7 студената, код Заштитника грађана 6 студената. У Министарству заштите животне средине ове године праксу је похађало 12 студената, а у Прекршајном суду 7. У другом семестру студенти су имали прилику да актуелне случајеве у области еколошког права и права климатских промена анализирају као хипотетичке случајеве. Неколи студената чија је пракса прекинута након увођења посебних мера током ванредног стања, ће бити у прилици да праксу обави у зимском семестру.

Internship for students attending courses in the field of environmental protection and climate change

In accordance with the Agreement on Cooperation between the Faculty of Law, the Commissioner for Information of Public Importance and the Protection of Personal Data, the Protector of Citizens, the Ministry of Environmental Protection and the Misdemeanor Court, students attending the Legal Clinic for Environmental Law and the master's studies of the environmental law had the opportunity to take a student internship in the office of the Commissioner, the Protector of Citizens, the Ministry of the Environment and the Misdemeanor Court. This year, 7 students applied for a two-week internship with the Commissioner, and 6 students for a two-week internship with the Protector of Citizens. This year, 12 students attended the internship at the Ministry of Environmental Protection, and 7 at the Misdemeanor Court. In the second semester, students had the opportunity to analyze current cases in the field of environmental law and climate change law as hypothetical cases. Several students whose internships were interrupted after the introduction of special measures during the state of emergency received the invitation to take the internships in the winter semester.

ПРАВНА КЛИНИКА
ЗА ЕКОЛШКО ПРАВО

ПРАВНА КЛИНИКА
ЗА ЕКОЛОШКО ПРАВО

Одржан курс Хармонизација еколошког права Србије и права ЕУ

У оквиру Жан Моне Катедре за европско еколошко право, 28. марта 2020. године одржан је вебинар курс Хармонизација еколошког права Србије и права ЕУ. У уводном излагању, Драгана Радуловић, руководилац сектора за климатске промене Министарства заштите животне средине, је указала на садржај нацрта Закона о климатским променама. Проф. др Мирјана Дреновак-Ивановић је говорила о статусу и плану законодавне активности у области заштите животне средине, указала на новине које ће у наше право унети Закон о штети према животној средини и Закон о климатским променама, и изнела анализу о искуствима држава чланица у примени правних правила које уређују област накнаде штете према животној средини и климатских промена. Том приликом је указала и на најновије случајеве у пракси Суда правде Европске уније у овим областима. У закључном делу, студенти који током летњег семестра решавали хипотетичке случајеве били су у прилици да укажу на аргументе и закључке до којих су дошли. Курс је похађало 45 полазника, међу којима су били студенти основних, мастер и докторских студија правног и географског факултета, државни службеници, представници Министарства заштите животне средине, службеници у локалној самоуправи у чијој је надлежности доношење еколошких одлука, представници еколошке инспекције на локалном нивоу, представници еколошких невладиних организација.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

University of Belgrade
Faculty of Law
JEAN MONNET CHAIR IN
EUROPEAN ENVIRONMENTAL LAW

Training course: Harmonization of Serbian environmental legislation with the EU law

On May 28, 2020, a webinar training course Harmonization of Serbian environmental law and EU law was held within the Jean Monnet Chair in European Environmental Law. In the introductory presentation, Dragana Radulović, head of the climate change sector of the Ministry of Environmental Protection, pointed out the content of the draft Law on Climate Change. Prof. Dr. Mirjana Drenovak-Ivanović spoke about the status and plan of legislative activity in the field of environmental protection, pointed out the novelties that will be introduced into our law by the Law on Damage to the Environment and the Law on Climate Change, and presented an analysis of the experiences of member states in the application of legal rules governing the area of compensation for damage to the environment and climate change. On that occasion, she pointed out the latest cases in the practice of the Court of Justice of the European Union in these areas. In the final part, students who were working on hypothetical cases during the summer semester had the opportunity to point out the arguments and conclusions they reached. The course was attended by 45 participants, among whom were undergraduate, master's and doctoral students of

the Faculty of Law and Geography, civil servants, representatives of the Ministry of Environmental Protection, officials in the local self-government responsible for making environmental decisions, representatives of the environmental inspection at the local level, representatives of environmental non-governmental organizations.

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

University of Belgrade
Faculty of Law
JEAN MONNET CHAIR IN
EUROPEAN ENVIRONMENTAL LAW

Course Harmonization of Serbian environmental legislation with the EU law

We are pleased to announce the new event in the Jean Monnet Chair in European Environmental Law Webinar Series. The webinar is scheduled to take place on Thursday 28 May 2020 from 14:00 - 17:00 ECT. Interested participants should send email to ekoloskopravo@ius.bg.ac.rs to register for the webinar.

